

Algemeen Overleg Bouwregelgeving, 27 maart 2014. Eerste termijn Paulus Jansen (SP)

De SP vindt het belangrijk dat aangenomen kamermoties worden uitgevoerd. Niet een beetje uitgevoerd, of een beetje uitgevoerd zoals de minister vindt dat ze moeten worden uitgevoerd. Dat noemen we democratie. Een uitspraak van de Kamer is geen vrijblijvend advies.

Bij het thema van vandaag, de fundamentele herziening van het Bouwbesluit, lapt de minister van wonen zelfs drie kameruitspraken aan zijn laars. Ik zou graag als eerste een toelichting van de minister krijgen over het gewicht dat hij toekent aan een aangenomen motie. En ik ben uiteraard ook benieuwd hoe de andere fracties de opstelling van de minister waarderen.

Daarmee kom ik op de voorstellen van de minister om de bouwregelgeving en de handhaving daarvan op zijn kop te zetten. Die voorstellen zijn broddelwerk, zo blijkt ook uit vele reacties van maatschappelijke partijen die wij voor dit debat ontvingen. “Private kwaliteitsborging is geen doel op zich” schrijft de vereniging eigen huis. De invoering van een nieuw systeem is pas acceptabel als de positie van de consument voldoende verbeterd is, de kostenconsequenties bekend en aanvaardbaar zijn, de uitwerking zó is dat zekerheid op kwaliteit geboden wordt.

Volgens de SP-fractie snijdt deze analyse van de VEH hout. De minister zet in op invoering van het nieuwe stelsel per 1-1-2015. Dat is onverstandig, dat is zelfs onverantwoord. Amper een jaar geleden is het Bouwbesluit 2012 ingevoerd, na vergelijkbaar gestuntel in het invoeringstraject.

Ik vraag de minister dan ook of hij iets geleerd heeft van de vorige misser? Waarom stellen we deze keer, bij een nog veel fundamentele wijziging dan in 2012, kwaliteit niet voor snelheid? Zo nodig overweeg ik op dit punt een motie “kwaliteit in plaats van broddelwerk.”

“We vinden het normaal dat de slager zijn eigen vlees keurt. Dat moeten we in de bouw ook normaal gaan vinden.”, zo stelde de minister letterlijk tijdens een congres in Bussum op 11 december jl. Gisteren publiceerde de onderzoekraad voor de veiligheid zijn rapport ‘Risico’s in de vleesketen’, waaruit blijkt dat het levensgevaarlijk is als je erop vertrouwt dat de slager zijn eigen vlees keurt. Heeft de minister dat rapport al gelezen en wil hij hier toegeven dat zijn uitspraak een beetje dom was?

De SP-fractie steunt op hoofdlijnen de hervorming zoals voorgesteld door het Expertisecentrum Regelgeving Bouw. Het gebruik van erkende oplossingen als basis voor de toetsing bij de 80% simpele bouwprojecten lijkt ons een grote stap vooruit. Daarbij zou je zoveel mogelijk gebruik moeten maken van de reeds bestaande en ingeburgerde concepten, zoals KOMO-keur en de standaarddetails van SBR.

Wij horen graag van de minister of de problemen met KOMO nu uit de wereld zijn. Het zou te gek voor woorden zijn als we door de invoering van Europese regelgeving gedwongen worden om de lat in Nederland lager te leggen.

Voor de SP-fractie heeft steeds voorop gestaan dat het schrappen van de publieke preventieve toets op de naleving van het Bouwbesluit –in ieder geval voor woningbouw- gekoppeld moet worden aan de invoering van een wettelijk verplichte verzekerde garantie.

De twee hoofdargumenten daarvoor zijn:

1. De verzekeraar heeft een belang bij een deugdelijke private toets, omdat hij de prijs betaalt bij nonconformiteit
2. Dit systeem heeft een ingebouwde prikkel voor verbetering van de kwaliteit: bouwbedrijven die slecht presteren zullen een hogere premie moeten gaan betalen.

Wat ons betreft moet de wettelijke verplichting ook gelden voor andere bouwprojecten die ontwikkeld zijn op basis van Design & Construct. Bij dat concept kan de ontwikkelaar immers voor 100% sturen op optimale procesgang en kwaliteitsborging. De Minister zegt nu: een wettelijke verplichting is niet nodig, want er bestaat voor de woningbouw al een goed waarborgsysteem.

Wat de SP betreft kan de wettelijke garantie voortbouwen op het fundament van het bestaande waarborgsysteem.

- nu valt 85% van de nieuwbouw onder de garantie, wat ons betreft wordt alleen klassiek particulier opdrachtgeverschap, waarbij de klant mee aan de knoppen draait, uitgezonderd.

- het is cruciaal dat ook renovatie onder de regeling valt.)

Graag een reactie van de minister op onze argumentatie en uiteraard nemen wij het niet uitvoeren van mijn motie samen met de heer De Vries hoog op.

Overigens denken wij dat het nuttig is om naast de verzekerde garantie ook de definitie van het begrip “verborgen gebrek” in het Burgerlijk Wetboek aan te scherpen, zoals het Instituut voor Bouwrecht bepleit. In combinatie met een verzekerde garantie leidt dit ertoe dat de verzekeringspremie omlaag gaat, omdat het eigen risico voor de ontwikkelaar groter wordt. Dat versterkt de prikkel om kwaliteit te leveren. Onderschrijft de minister mijn analyse?

Bij een private kwaliteitsborging is er een vorm van publieke controle op de naleving van de wet nodig. Dat vindt zelfs de VVD. De SP-fractie constateert dat hierin in het voorstel van de minister niet voorzien is. Ook de preventieve taak van de Brandweer blijft in nevelen gehuld. De minister leunt enkel op bestaande private certificeringsmechanismen.

Bij BP hing de hele wand in de directiekamer vol met certificaten. Toch veroorzaakte een reeks laksheden in de bedrijfsvoering, in strijd met de wettelijke eisen, een ontploffing op booreiland (*Deepwater Horizon*) die zou leiden tot de grootste milieuramp uit de geschiedenis. Onderschrijft de minister onze analyse dat er een publiek slot op de private deur nodig is?

Dan een opmerking over de invoering van een duaal systeem, al dan niet als overgangsmaatregel naar het nieuwe stelsel. Niet doen! De proef in Eindhoven heeft volgens ons al lang aangetoond dat een duaal stelsel géén meerwaarde heeft, maar wél extra risico's oplevert.

Bouwtoezicht is niet alleen van belang bij nieuwbouw, maar ook in bestaande situaties. Zo zijn er alleen al vorig jaar in Amsterdam vier mensen om het leven gekomen door koolmonoxidevergiftiging. Steeds ten gevolge van slecht functionerende verwarmingstoestellen en ventilatievoorzieningen. In het verleden hielden de gemeentelijke energiebedrijven enig toezicht op de kwaliteit van de installaties, na de liberalisering van de energiemarkt is dat afgeschaft.

De SP-fractie vindt dat bij een fundamentele herziening van de bouwregelgeving het toezicht op de bestaande bouw integraal en waterdicht meegenomen moet worden: qua bevoegdheden, maar ook qua financiering en voldoende personele bezetting. Onze denkrichting is het onderbrengen van deze taak bij de regionale uitvoerings diensten.

Voor gebouwinstallaties – de grootste risicofactor- zou er een verplichte APK moeten komen, in de orde van een keer per vier jaar. Graag een reactie van de minister.

Wij vinden tevens dat een kwaliteitsborger een gemeente moet informeren als een certificaat wordt ingetrokken of de veiligheid in het geding is. Hierop ook graag een reactie, want we overwegen een motie.

Ik rond af.

Haastige spoed is zelden goed.

Haastige spoed van een minister die niet luistert naar de mensen die straks in die gebouwen wonen en werken leidt tot grote ellende.